

12 december 2023

Informatieveiligheid in Ede

Gemeenten zijn de afgelopen decennia meer digitaal gaan werken. Daarmee ontstaan nieuwe risico's voor de veiligheid van informatie. De Rekenkamer Ede heeft daarom het informatieveiligheidsbeleid van de gemeente onder de loep genomen. De conclusies zijn dat de belangrijkste praktische taken worden uitgevoerd en er wordt gehandeld bij incidenten en actuele ontwikkelingen. Op het strategische niveau zijn verbeteringen mogelijk. Zo wordt er relatief veel tijd besteed aan de operationele uitvoering van informatiebeveiliging ten opzichte van de strategische taken en het bij- en uitwerken van beleid. Dit hindert een groei in volwassenheid en professionaliteit op dit gebied. Het is van belang de structuren en beheersing op orde te hebben om te zorgen dat de gemeente in de toekomst niet in de problemen komt.

Strategisch is er verbetering mogelijk

De Rekenkamer concludeert dat het Edese informatieveiligheidsbeleid voor een deel doeltreffend is. Er zijn met name op het strategische niveau verbeteringen mogelijk. Zo stamt het overkoepelende strategische beleid uit 2017 en voldoet nog niet aan de actuele standaarden van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), het huidige basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen. Ook zijn een aantal verplichte maatregelen niet genomen. Het structureel risicomanagement stamt bijvoorbeeld uit 2018. De strategische doelen van informatieveiligheid en de manier waarop de voortgang gemeten kan worden zijn ook niet goed ingebed. Hierdoor worden geen keuzes gemaakt op welk niveau de gemeente in de toekomst wil staan en , worden veel activiteiten en risicoanalyses ad hoc ingezet.

Wat betreft de technische uitvoering van het beleid is een basisniveau bereikt. De belangrijke taken worden uitgevoerd en voorzieningen zijn aanwezig. De BIO wordt in de praktijk grotendeels gevolgd, maar niet alle vereiste maatregelen zijn aanwezig. Zo houden bijvoorbeeld niet alle proceseigenaren rekening met de verantwoordelijkheden die zij volgens het beleid hebben.

Er is bestuurlijke aandacht voor informatieveiligheid, maar het ontbreekt aan een strategisch gesprek en strategische besluitvorming rondom dit onderwerp. Hierdoor wordt niet ingespeeld op mogelijke toekomstige dreigingen en worden kansen voor professionalisering gemist.

De gemeenteraad wordt via de raads werkgroep Digitalisering incidenteel, maar niet structureel geïnformeerd over het beleid en de uitvoering rondom informatieveiligheid. Daarnaast is de raad niet aantoonbaar betrokken bij het bepalen van de strategische uitgangspunten van het informatieveiligheidsbeleid.

Aanbevelingen

De Rekenkamer doet naar aanleiding van het onderzoek een aantal aanbevelingen. De raad doet er goed aan een rol te nemen bij het bepalen van de strategische uitgangspunten voor het informatieveiligheidsbeleid en de eigen informatiepositie te verstevigen.

De Rekenkamer raadt het college aan om nieuw beleid vast te stellen conform de BIO, inclusief SMART-geformuleerde doelstellingen. Ook raadt de Rekenkamer aan om een integraal risicobeeld op te stellen, om zo strategische keuzes op het gebied van informatieveiligheid te onderbouwen. Ook het lerend vermogen kan verbeterd worden om een stap in professionalisering te nemen.

